

«Әуенди тап» (музыкалық ойын сабак)

« Симферополь ауылның ЖОБМ» КММ

Откізген: Ехина Зульфия Дұлатовна

Мақсаты: Окушылардың әнге, күйге деген құмарлығын байқау және балалардың түрлі өуендерді білу, есте сақтау деңгейлерін анықтау арқылы музыкаға деген сүйіспеншіліктерін арттыру. Олардың сұлулыққа, әсемдікке деген сезімін дамыту.

Музыкалық шығармалардан ләzzat алуға, эстетикалық өсер алуға тәрбиелуе.

Көрнекілік: саз аспаптарының суреті, слайд, танымдық жұмбақтар.

Ойынның өту барысы:

Көңілді өуен ойналып тұрады. Ортаға жүргізуши шығады.

Жүргізуши:

Ән өуенін теріндер,
Бәрің бермен келіндер.
Бұл қызықты ойынды,
Тамашалап көріндер.
Еш қының жоқ мұның,
Сазын білсең өлеңнің.
Түсінсеніз болғаны,
Құдіретін өнердің.

Армысыздар өнер сүйер қауым! «Әуенди тап!» ойынына қош көлдіңіздер! Бүгінгі ойынға қатысушы топтарды қошеметпен қарсы алайық!

Музыка өуені қосылып ортаға ойынға қатысушылар шығады. Өздерін таныстырады.

«Дарын» тобы

Біз – дарынды баламыз,
Бәрінен де дарамыз!

«Шабыт» тобы

Тобымыз біздің тамаша,
Шабыт тобы – жаңаша!

«Жұлдыз» тобы

Біз – бақытты ұл – қызыбыз,
Жарқыраған жұлдызыбыз!

Жүргізуши: Қымбатты қатысушылар! Сіздердің музыкалық деңгейлеріңізді бағалайтын қазылар алқасымен таныс болайық.

1.

2.

3.

Енді «Өуенде тап!» ойынының шартымен таныстырып өтейін.

Ойын үш бөлімнен тұрады.

I бөлім. «Балғын шақ өуендері» (балаларға арналған өндер).

II бөлім. «Халық музыкасы» (халық өндері мен күйлері).

III бөлім. «Жұлдыздар өні» (қазіргі эстрада жұлдыздарының орындаудағы өндер).

Әр белімде берілген ноталардың біреуін ғана таңдап, ондағы жасырынған өуенде табуларыңыз керек. Бір топ таңдап алған нотаны екінші топ таңдай алмайды.

Әрбір дұрыс жауапқа бір үпай беріледі. Алдарыңыздағы тетікті қай топ бірінші басады, сол топ жауап береді. Жауаптарыңыз дұрыс болса, ойынды әрі қарай жалғастырасыздар. Егер жауаптарыңыз қате болса, басқа топ жауап беруге мүмкіндік алады. Ал, тетікті баспай жауапты дауыстап айтып жіберсеңіздер, жауаптарыңыз қабылданбайды. Ойын сонында ең көп үпай жинаған топ жеңімпаз болады. Түсінікті ме?

Ойыншылар жауабы

Жүргізуши: Олай болса іске сөт! Ойынды мына ребусты қай топ бірінші болып шешсе, сол топ бірінші болып бастайды.

Музыкалық аспаптардың суреттері арқылы ребус беріледі. Ойыншылар ребусты шешеді.

Ребус шешуі: «Музыка»

Жүргізуши:

Бұл ойыннан қашпайық,

Өуенін тауып тастайық,

Әзір болсақ бәріміз,

Ал ойынды бастайық!

Қатысуышыларымызға сәттілік тілей отырып, I бөлім – «Балғын шақ өуендері» беліміне кезек берейік. Сонымен, ребусты бірінші болып дұрыс шешкен топ, нота таңдауларыңызға болады. Бұл белімдегі нешінші нотаны таңдайсыздар? Ойыншылар нотаны таңдайды.

Жүргізуши: Нотада жасырынған өуенде тыңдайық.

Өуен тыңдалады. Тетікті бірінші басқан топ жауап нұсқасын айтады. Дұрыс жауап берсө, ойынды жалғастырады. Жауап қате болса, келесі топқа кезек беріледі.

I «Балғын шақ өуендері» белімінде жасырынған өндер:

1. «Әрқашан күн сөнбесін!» өні.
2. «Дос болайық бәріміз» өні.
3. «Ертегілер» өні.

4. «Жас дәуірдің түлегіміз» өні.
5. «Қасиетті домбыра» өні.
6. «Қошақаным» өні.

7. «Кішкентай шыршамыз» өні.

Жүргізуши: Міне, бірінші бөлім өндерін табу өз мәресіне жетті. Әр топтың бүл бөлімде жинаған ұпай қорытындысымен қазылар алқасы таныстырып өтсін.

Қазылар алқасы топтардың жинаған ұпайларын айтып өтеді.

Жүргізуши:

Тыңдал өскен жасымнан дала сырын,
Ізгі жолын жалғаған бабасының.
«Өнерін-өмірім» деп мұрат тұтқан,
Өнге ғашық қазақтың баласымын.
Келесі «Халық мұзыкасы» деп аталатын халық өндері мен күйлері
топтастырылған екінші бөлімге кезек берейік. Ойынды ұпай саны аз топ бастайды.
Нота таңдаңыздар.
Ойыншылар нотаны таңдайды.

Жүргізуши: Нотада жасырынған өуенді тыңдайық.
Өуен тыңдалады. Темікті бірінші басқан топ жауап нұсқасын айтады. Дұрыс жауап берсе, ойынды жалғастырады. Жауап қате болса, келесі топқа кезек беріледі.

II «Халық мұзыкасы» бөліміне ұсынылған халық өндері мен күйлері:

1. «Әгугай» өні.
2. «Адай» күйі
3. «Балапан қаз» өні.
4. «Балбырауын» күйі.
5. «Дастархан» өні.
6. «Әлқисса» күйі.
7. «Бір бала» өні.

Жүргізуши: Екінші бөлімдегі өндер мен күйлер де табылды. Ойыншыларымызға қошемет көрсетейік. Әр топтың екі бөлім бойынша жинаған ұпай қорытындысымен қазылар алқасы таныстырып өтсін.

Қазылар алқасы топтардың жинаған ұпайларын айтып өтеді.

Жүргізуши: Енді біздің ойыншыларымыздың қазіргі қазақ эстрада жұлдыздарының орындаудағы өндерді қаншалықты білетіндігін анықтайтын боламыз. Олай болса, «Жұлдыздар өні» бөлімін бастаймыз. Ойын шарты бойынша өткен екі бөлімдегі нәтиже бойынша ұпай саны аз топ үшінші бөлімді бастасын. Нота таңдаңыздар.

Ойыншылар нотаны таңдайды.

Жүргізуши: Нотада жасырынған өуенде тыңдайық.

Өуен тыңдалады. Тетікті бірінші басқан топ жауап нұсқасын айтады. Дұрыс жауап берсе, ойынды жалгастырады. Жауап қате болса, келесі топқа кезек беріледі.

III «Жұлдыздар әні» бөліміне ұсынылған әндер:

1. «Жарайма» (Ернар Айдар)
2. «Туған жер» (Жігіттер тобы)
3. «Ақ маржан» (Заттыбек Көпбосынов)
4. «Ол сен емес» (Қайрат Нұртас)
5. «Қызыл өрік» (Ақылбек Жеменей)
6. «Әз елім» (Музарт тобы)
7. «До, ре, ми» (Төреғали Төреәлі)

Жүргізуши: Міне, үшінші белім де өз мәресіне жетіп, жеңімпаздарды анықтар сәт туды. Эр топтың үш белім бойынша жинаған үпай қорытындысын шығарып, жеңімпаздарды анықтау үшін сөз кезегін қазылар алқасына ұсынамыз.

Қазылар алқасы топтардың жинаған үпайларын айтып өтеді. Жеңімпаздарды маралаттайды.

Жүргізуши: Бүгінгі сайысымыз сіздердің музыкаға деген сүйіспеншіліктеріңізді, ынталарыңызды арттыра түсті деген үміттеміз. Қатысушыларымызға зор алғыс білдіреміз. Жеңімпаздарымызды құттықтаймыз. Өнерлеріңіз өрлей берсін! Келесі кездескенше сау саламатта болыңыздар!

Егер екі топтың үпайлары бірдей болған жағдайда ойыншылар «Патриоттық әндер» бөлімі бойынша сайысқа түседі.

«Патриоттық әндер» бөліміне ұсынылған әндер:

1. «Алатай»
2. «Атамекен»
3. «Алға, қазақ жігіттері»
4. «Кек тудың желбірегені»
5. «Қазақтай ел қайда»
6. «Жаса Қазақстан»
7. «Қазақ жастары»

Қорытынды сараптама

Музыкалық ойын сайысы барысында окушыларға әрбір бөлімдегі жасырынған әндерді табуда олардың жылдам ойлау қабілеттерінің жетілігіне, есте сақтау қабілеттерінің дамуына, ести отырып қабылдау қабілеттерінің артуына басты назар аудардым. Бұл мақсаттарға жетуім әр бөлімге байланысты өуендерді тыңдату арқылы үйімдастырылды.

Сайыстың негізгі мәні окушылардың музыкалық сауаттылығы мен қабілеттерін жетілдіруде, өуендерді табуда әр баланың белсенді түрде қатысуына жағдай

туғызылуында болды. Сондай – ақ балалардың бір – бірімен қарым – қатынастарын жақсартып, достық ынтымақтастықтарын арттыру көзделді. Музыкалық ойын сайыста пайдаланылған көрnekілік құралдар, музыкалық аспаптардың, нота таңбаларының суреттері, слайд оқушылардың жас ерекшеліктеріне сай қолданылды. Ойын барысында оқушылардың сайысқа деген қызығушылықтары мен белсенділіктері артып, сайыс өз деңгейінде өтті деп ойлаймын.